

رشد ۲۸ درصدی جمع آوری مواد خشک قابل بازیافت در طرح تفکیک از مبدأ شهر قزوین

آلودگی محیط زیست در زندگی بشر امروز یکی از مهمترین چالشهایی است که جهان با آن مواجه است و آگاهی نسبت به اهمیت محیط زیست سالم و پاک برای زندگی بهتر و سالم‌تر رو به افزایش است. اکنون بشریت نسبت به آلودگی محیط پیرامون خود ابراز نگرانی می‌کند و در پی یافتن راه حل‌هایی برای مبارزه با این معطل برآمده است. بدون داشتن محیطی سالم، ادامه زندگی برای انسان‌ها دشوار و بر کیفیت زندگی آنها در تمامی شئون تأثیرات منفی می‌گذارد. از دیاد جمعیت و توسعه صنایع و نیز رابطه مستقیم آنها با افزونی زباله‌های شهری و صنعتی مسائل بغرنجی را بوجود آورده که هم اکنون در بعضی از شهرهای کشورما بصورت بحرانهای زیست محیطی مطرح می‌شود. منازل مسکونی را شاید بتوان یکی از عظیم‌ترین منابع تولید زباله در سطح جهان دانست. آمارهایی که از زباله‌های خانگی در دنیا گزارش شده به حدی نگران‌کننده است که بسیاری از مقامات کشورها را بر آن داشته تا افراد را ترغیب به تولید زباله کمتر کنند.

بنابراین اولین گام، پیش‌گیری از تولید زباله است و مرحله دوم برنامه ریزی هدفمند برای بازیافت و استفاده مجدد از آنچه به پسمند تبدیل شده است. به طور کلی امروزه به موضوع بازیافت و استفاده مجدد، به عنوان یک اصل ضروری توجه می‌شود و یکی از گام‌های اساسی در جهت تأمین نیازهای بشری در زمینه مواد و انرژی محسوب می‌گردد. از همین‌رو، یکی از مسائلی که بسیاری از کشورهای جهان جزء برنامه‌های مدیریت زباله‌ی خود قرار داده‌اند، تفکیک زباله از مبدأ است. تفکیک زباله از مبدأ در استراتژی مدیریت پسمند بالاترین جایگاه را داشته و علاوه بر مزایای زیست محیطی و ارتقای سلامت عمومی، انتفاع اجتماعی و اقتصادی را نیز در پی دارد. این فاز از مدیریت پسمند بی‌واسطه و مستقیم با مردم ارتباط داشته بنابراین لازم است موضوع تفکیک از مبدأ با نهایت دقیق توسط سازمانهای مدیریت پسمند و یا نظارت آنها انجام گردد.

بر اساس آنالیزهای صورت گرفته حدود ۲۲ درصد زباله‌های شهر قزوین قابل بازیافت می‌باشد که می‌توان آنها را در طرح تفکیک از مبدأ با کمترین میزان آلودگی از جویان زباله جدا کرد.

از بدو تأسیس سازمان مدیریت پسمند شهرداری قزوین، موضوع تفکیک زباله در مبدأ و مباحث مرتبط با آن در سرلوحة فعالیتهای این سازمان قرار گرفته و موضوعاتی نظیر آموزش شهروندی و ایجاد زیر ساختهای مرتبط مانند تهیه مخازن تفکیک و ارائه کد اشتراک به شهروندان پیگیری شده است. طی دو سال گذشته، موضوع تفکیک در مبدأ به صورت جدی در رأس امور سازمان مدیریت پسمند قرار گرفت که نتیجه آن پیشرفت‌های قابل قبول در جدا سازی مواد قابل بازیافت بوده است به طوری که در سال ۹۳ مقدار ۳۷۳۵ تن و در سال ۹۴ مقدار ۴۷۸۳ تن مواد بازیافتی در طرح تفکیک از مبدأ در شهر قزوین جمع آوری شده است که در سال ۹۳ درصد رشد نشان می‌دهد. این در حالی است که با آموزش‌های مداوم و مستمر و نیز توزیع مخازن مخصوص جداسازی زباله‌های خشک بین خانوارها، علاوه بر افزایش همکاری و ترغیب شهروندان محترم، باعث افزایش تعداد خانوارهای تحت پوشش طرح تفکیک از مبدأ نیز گردیده است به طوری که مخازن توزیع شده در سطح شهر در سال ۹۴ نسبت به سال ۹۳، مقدار ۴ درصد رشد نشان می‌دهد که بیانگر ارتباط مؤثر بین سازمان مدیریت پسمند شهرداری قزوین با شهروندان محترم می‌باشد. کاغذ، یکی از اقلام بازیافتی است که در مراکز اداری، سازمانها، مدارس و واحدهای تجاری به مقدار زیادی تبدیل به پسمند می‌گردد و یکی از اهداف سازمان مدیریت پسمند شهرداری قزوین، جمع آوری مواد قابل بازیافت می‌باشد. بر این اساس تعداد کل مراکز تحت پوشش طرح "کاغذ زباله نیست" با تلاش سازمان و برگزاری جلسات مستمر همراه با آموزش‌های لازم، در سال ۹۳ که تعداد آنها ۱۳۶۵ مرکز بود، در سال ۹۴ به تعداد ۱۶۱۱ مرکز افزایش یافت که نشان دهنده ۱۸ درصد رشد می‌باشد.

در موفقیت طرح تفکیک از مبدأ، شهروندان پرنگ ترین نقش را دارند و با توجه به اینکه مخاطبین اصلی طرح تفکیک، زنان و کودکان هستند، سازمان مدیریت پسمند شهرداری قزوین جهت آموزش این گروه و جلب مشارکت آنان، در سال جاری برنامه‌های ویژه‌ای در نظر گرفته است. یکی از شاخص ترین برنامه‌های این سازمان در زمینه ارتقاء عملکرد در حوزه تفکیک در مبدأ از طریق مشارکت و سرمایه‌گذاری شهرداری با بخش خصوصی است.